

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr. za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, pride „Danica“ dan poprej.

Tetaj XXXVII.

V Ljubljani, 5. kimovca 1884.

List 36.

Sporočilo bratovščine za vedno češčenje presv. Rešnjega Telesa in za opravo ubožnih cerkev Ljubljanske Škofije leta 1883/84.

Letos obhaja bratovščina naša 25letnico svojega obstanka, ker vstanovila se je l. 1859, ko je bila ravno tudi ljubljanska škofija izpraznjena, z dovoljenjem takratnega kapitularnega konzistorija, in pridružila se Dunajski materi bratovščini, da se vdeležuje njej podeljenih obilnih odpustkov. Iz malega, neznatnega zernca, ki se je takrat vsejalo v pobožna srca našega vernega ljudstva, se je v teku 25 lét z božjo pomočjo zrastla v veliko, čvrsto drevo, ki svoje plodonosne veje razprostira po celi škofiji Ljubljanski, ker skorej ni več župnije na Kranjskem, kjer bi ne imela svojih udov, katerih ima že 37.000 vpisanih. Notranja delavnost bratovščine se sicer odteguje človeškim očem, in je le Bogu znana, toda pri tolikem številu njenih udov sleherni lahko sodi, s kolikimi pobožnimi zdihlji in vročimi molitvami v preteklih 25 letih je bil dan za dnevom, po dnevi in po noči v neprenehljivih molitvenih urah češčen in poveljčan naš Gospod in Zveličar v najsvetejšemu Zakramentu. In vse zato, da bi se bil prvi in pglavitui bratovski namen dosegel, namreč, skazovati presvetemu Rešnjemu Telesu dolžno češčenje in zadostovati za vse nečasti, ki se tej božji Skrivnosti od nevernih in nehvaleznih ljudi godé. Koliko tisuč in tisuč sv. obhajil so v teku teh let opravili pobožni udje na bratovski namen, koliko duhovne koristi je živim in mertvim udom in dobrotnikom bratovščine dohajalo od sv. maš. ki so se vsa leta zanje darovale pri mesečni službi božji!

Kar pa zadeva vnanjo delavnost bratovščine, jo številke živo skazujejo. V 25 letih, kar bratovščina obstoji, darovali so njeni udje pri malih krajcarjih 86.916 gl. 27 kr. za opravo ubožnih cerkev, in iz teh denarjev napravilo je društvo v teku teh let: 155 pluvijalov, 787 mašnih plaščev, z vsem kar gre zraven, 702 raznih stol za pridige, litanije in obhajila, 455 obhajilnih burz s plaščiki, 129 plaščekov za ciborije, 392 velumov za maše z blagoslovom in litanije, 411 blazinic za mašne bukve, 75 banderov za izpostavljeno presv. Rešnje Telo, 869 mašnih srajc, 2507 humeralov, 867 cingulov, 553 koretljev, 91 oltarnih pertov, 2296 korporalov, 2238 pál,

8290 purifikatorjev, 4613 rutic za lavabo, 37 potezarjev za zvonček pri zakristiji, 3 mašne kelihe, 1 monštranco, 4 ciborije, 1 obhajilno pušico, 3 pušice za sv. olje, 4 mašne knjige, 1 oltarni križ, 2 oltarni podobi, 2 oltarni preprogi, 6 oltarnih ogrinjal, 4 oltarne šopke s posodami, 2 obleki za levite, 1 nebo, 2 cerkveni banderi, 1 banderce za podobo Jezusovega vstajenja, obleko za cerkovnika, 4 obleke za cerkvene strežaje, 2 terači zakristijski. S to razno cerkveno opravo so bile oskerbljene po bratovskih pravilih pred vsem župne in druge kuratno cerkve Ljubljanske škofije, nekoliko se je pa tudi izjemno na posebne prošnje podarilo vnanjim cerkvam, kakor v Istri, na Hervaškem, v Bosni in Ercegovini, v Bukovini, na Bulgarskem, v Švici, v Palestini, na Kitajskem, v Ameriki in Afriki. Ali bratovščina bi ne bila mogla toliko storiti z miloščino, ki so jo njeni udje darovali za uboge cerkve, ko bi bila cerkveno robo kupovala že narejeno, ter ko bi ne bila sama teh reči izdelovala in to po marljivih ženskih udih, ki najsvetejšega Zakramenta niso častile samo z gorečo molitvijo, ampak tudi z neutrudljivim ročnim delom. Ako se tedaj oziram na vspešno delavnost bratovščine naše v preteklih 25 letih, se moramo pač Gospodu ponižno hvaliti, da je njeno prizadevanje tako obilno blagoslovil. Upamo, da ji tudi zanaprej svoje milostne roke, brez katere nič ne zamoremo, ne bo odtegnil, da bode zmiraj bolj in bolj cvetela, ter več in več sadu rodila najsvetejšemu Zakramentu v čast in dušam v zveličanje. (Dalje prih.)

Premišljevanja in molitve za vse stanovce.

(Dalje.)

Kristus — naše življenje.

Greh človeku ni samo pameti otemnil in volje spridel; temuč človek je z grehom tudi gnado, dōpada-juje Božje zgubil, je vsled tega zapadel jezi Božji, pogubljenju, to je, večni smerti, in bi se sam nikakor in kakor nezmožen človek nikdar iz te nesreče ne bil mogel izkupati, iz svoje moči nikdar ne Boga potolažiti, neskončnega dolga poplačati in nebes zaslužiti. In tu je zopet Sin Božji pomagal. Zavoljo nas in našega zveličanja je prišel na svet, in ni samo razsvetlil naše otm-

njene pamet z lučjo svojega nebeškega nauka; ni samo naše oslABLJENE volje s svojim zgledom k dobremu nagnil, temveč je s svojo smertjo na križu tudi naš dolg poravnal, zamero pri Bogu odpravil, jezo Božjo potolažil, nas z Bogom spravil, nas tako večnega pogubljenja, večne smerti odrešil; ali z eno besedo: on nam je zaslužil s svojo smertjo na križu opravičenje, spravo z Bogom, Božje dopadajenje, gnado Božjo, brez ktere nihče zveličati biti, ne more.

Kaj bi nam bilo namreč pomagalo, če bi nam bil Jezus tudi s svojim ukom in zgledom pravo pot v nebesa pokazal, če bi nam pa moči ne bil dal, njegove nauke verno sprejemati, njegove zglede posnemati, če bi nam vrat nebeških zopet ne bil odperl. In vse to je on zares tudi storil, ko nam je na sv. križu gnado zaslužil, in uam jo po svojem Sv. Duhu deli v ss. zakramentih. Brez te gnade bi bili mi mertvi na duši, brez gnade Božje bi se nikdar zveličati ne mogli. In ker je ravno Jezus Kristus gnado nam zaslužil, ker nas je on s svojo smertjo večne smerti rešil in dušno življenje nam pridobil: je on zares naše življenje, kakor se sam imenuje: „Jest sem pot, resnica in življenje.“

Zatoraj prav govori sv. apostelj Peter, ki pravi, da v nobenem drugem imenu ne moremo biti zveličani, kakor v imenu Jezusovem, ki nam je gnado zaslužil in zapustil. Saj brez gnade Božje človek nič ni in nič za nebesa storiti ne more. Gnada nam je potrebna, da Boga in njegovo sv. voljo prav spoznamo; gnada nam je potrebna, da iz grešnikov postanemo pravični. iz slabih močni, iz hudobnih dobri, iz zaverženih svetniki; gnada nam je potrebna, da dobro začnemo, nadaljujemo in končamo! In vse te gnade imamo od Kristusa, ki je naš Zveličar, ki je studenec vsih gnad. Jezus Kristus nam razsvetljuje pamet, nam ogreva voljo, nam blaži serce. Jezus Kristus nam oživlja vero, nam poterjuje upanje, nam užiguje ljubezen. Jezus Kristus nas podpera v skušnjavah, nas dela močne v boju zoper dušne sovražnike, nam daje veselje do čednosti, in gorečnost v dobrih delih.

Jezus Kristus je tedaj zares naše življenje, ker le po njem in z njim zamoremo pobožno živeti, greha se varovati in pogubljenju oditi. Jezus Kristus je naše življenje, ker le on nas je večne smerti odrešil, le on nam to življenje ohranjuje, le on nas hoče vse večne čase hraniti in nasitovati. Zato on sam pravi: Ostanite v meni in jest v vas! Kakor mladike, če na terti ne ostanejo, nič sadú ne prinesejo, tako tudi vi ne, če v meni ne ostanete. Jest sem terta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jest v njem, on rodi veliko sadú; ker brez mene nič ne morete storiti. Ako kdo v meni ne ostane, bo odvržen kakor mladika in bo usahnila in jo bodo pobrali in v ogenj vergli in bo zgorela. (Jan. 15. 4—6.) — In zopet pravi: Jest sem vstajenje in življenje; kdor v mé veruje, bo živel, akoravno umerje. (Jan. 11. 25.) In sv. Pavel pravi: Vse premorem v njem, ki me močnega dela, namreč v Jezusu Kristusu! (Fil. 4, 13.)

Molitev.

O Jezus! Ti si zares moje življenje! Ko bi Ti ne bil zame umerl, bi bil jest vekomaj pogubljen! Tvoja smert je moje življenje; zakaj iz Tvoje smerti mi doteka Tvoja gnada, brez katere bi nič dobrega storiti in v nebesa priti ne mogel. O Jezus, dodeli mi toraj svojo gnado, da zamorem dobro začeti, nadaljevati in končati! Dodeli mi svojo gnado, da iz grešnika postanem pravičen, iz pravičnega svet, iz svetega zveličan! Ti, o Jezus, si mi dal ljubezen do življenja! Pa kaj je to kratko, nečimerno, zemeljsko življenje; to je premalo za moje serce, ki je le za Tebe ustvarjeno, ki želi ve-

komaj živeti, da bi Te vekomaj ljubilo. Zahvalim Te, o Jezus, za to časnó življenje; pa še bolj Te prosim za večno življenje, katero mi tudi le Ti dati zamoreš, in katero mi bodeš gotovo tudi dodelil, ker si mi za poroka svojo gnado zapustil. Če Tvojo gnado imam, potem imam tudi upanje, gotovost večnega življenja. Tedaj ni več sreče, boljši reči, gotovši tolažbe, kakor Tvoja gnada! Če Tvojo gnado imam, potem sem dovolj bogat in dovolj srečen. Toraj Te prav iz globočine svojega serca prosim: O ljubi Jezus! nikar me ne zapusti, dodeli mi svojo gnado, svojo ljubezen, in potem nič drugega ne želim in ne prosim. Amen.

Kerščanstvo v Tongkinu.

(Dalje.)

Ker je bilo sedaj v Tongkinu že blizo 300.000 kristjanov in so imeli nad 300 cerkvá, treba je bilo novih misijonarjev, novih delavcev v vinogradu Gospodovem. Že prej je bil o. Rhodes sprožil misel, da naj bi se kje ustanovilo semenišče za zvananje misijone, in ta misel se je vresničila. V Parizu so ustanovili tako semenišče, ki je poslalo že mnogo gorečih misijonarjev in škofov v različne dežele daljnega vzhoda.

Ker je pa častilakomnega kralja tongkinškega zeló peklo, da njegovi podložni toliko spoštujejo ptuje misijonarje, ker je dalje mislil, da bode po misijonih na kak način obogatel in je slednjič tudi japonska vlada začela preganjati kristjane; torej tudi v Tongkinu ni bilo več mirno. Najprvo je bilo zapovedano misijonarjem, da morajo deželo zapustiti. Toda ti se niso dali ostrašiti, temveč dohajali so vedno še novi jezuiti v deželo; in ker drugač ni bilo mogoče, oblečeni so bili kakor kupci. Žetev je bila velika, delavcev pa le še premalo. Zato prosi škof Pallu dominikance, ki so imeli svoj misijon v mestu Manili na Filipinskem otoku Luzonu, da bi jim od tam poslali pomočnikov. L. 1676 pridejo prvi trije dominikanci v Tongkin, Janez od Križa, Janez Arjona in Dionizij Morales. Deželo so si razdelili v dva vikarijata, vzhodnjega, katerega so od sedaj naprej oskerbovali dominikanci iz zahodnjega, katerega vodijo misijonarji iz pariškega seminarišča.

Dva gori imenovanih dominikancev, Janez Arjona in Morales, dobila sta hitro prilóžnost, poveličevati ime Gospodovo v ječi in v pomanjkauji. Izdal ju je namreč nezvest kristjan. Bila sta vjeta in odpeljana v glavno mesto Ketšo. Tukaj sta bila zvezana in obsojena, da morata več mesecev nositi „kang.“ Kang je navadna in sramotna kazen pri Tongkincih in Kinezih. V Tongkinu sta kang dva dolga in težka bambusova droga, ki se kaznjencu deneta na rami. Tik vratú se zvezeta s poprečnima palicama, tako da ju ne more nikdo sneti z vratú. Ta, lestvi podoben kang mora jetnik nositi noč in dan, spati mu je mogoče le klečé.

Čez nekaj mesecev so izročili nevéruiki uboga misijonarja neki nizozemski ladiji, da se verneta v Evropo. Mnogo zaničevanja in lakote sta morala preterpeti med dolgo vožnjo v domovino.

Tretjemu dominikancu, Janezu od Križa, se je bilo posrečilo skriti se pred preganjavci. Kmaló potem se mu je pridružil kot tovariš mlad dominikanec Rajmund Lizzoli z Laškega. Dolgih 13 lét sta sama oskerbovala nad 60 cerkvá in tolažila s sv. vero blizo 20.000 vernikov. L. 1693 imela sta že 140 cerkvá in pretežavno delo je že presegaló njune moči. K sreči se jima pridružita še tisto leto dva nova dominikanca, in poznejša leta še dva. Število vernikov in cerkvá je vidno rastlo.

Inocencij XII po smerti o. Deydiera (1693) Lizzoli-ja imenuje apost. vikarja v vzhodnjem Tongkinu.

Tako je bil vterjen misijon dominikancev v Tongkinu. Mnogo so preterpeli pobožni možje in goreči oznanjevalci sv. vere; toda ljubezen do Boga in do bližnjega dajala jim je moč, da niso omagali.

II. Kerščanstvo v preteklem stoletji.

Hud in kervav je bil boj, katerega so bojevali kristjanje v Tongkinu z neverniki v 18. stoletju. Že v avgustu l. 1696 je kralj prepovedal shode kristjanov ter ukazal poloviti vse misijonarje. Še hujši ukaz je bil dan 10. maja l. 1712, da se mora namreč popolnoma zatreti kerščansko imé. Ukaz je zahteval, da mora vsak kristjan očitno se odpovedati svoji veri. Kdor se je branil, moral je plačati veliko kazen v denarjih, v sramoto so mu glavo popolnoma obrili, na lice pa zapisali besede Tao- Hva- Lang- Dao, t. j. pripadnik portugalske vere.

Razrušenih je bilo 163 cerkvá, sv. posode in obleko so sovražniki sežgali in samo v enem ondotnih okrajev vzhodnjega Tongkina so bili 304 kristjani zaznamovani z onimi štirimi besedami na lici. Kristjanom v srečo je zadela deželo velika nesreča. Velike povodnji so deželo opustošile, žetev pokončale; nastala je strašna lakota, in verhu tega še kuga. Neverniki so spoznali, da je to očitna kazen božja, in dolžili so vlado, da je ona kriva nesreče cele dežele. Kralj sam se je prestrašil; napovedal poste in molitev, da bi potolažil jezo nebés*).

Kristjani so mogli zopet prosteje dihati, in od l. 1712—1720 je bilo nad 13.000 nevernikov sprejetih v sv. Cerkev.

Ko pa lakota in kuga ponehate, pričelo se je zopet novo preganjanje. Misijonarji so se morali skrivati po gozdih in jamah, kristjane pa so lovili ter jih silili, da so morali kermiti slone, kar je v Tongkinu naj sramotnejša kazen.

Najbolj sloveč misijonar v tem času je bil Franc Gil de Federik. Prišel je bil v Tongkin l. 1735, ko je bilo ravno najhujše preganjanje. Po dnevu se je skrival pred sovražniki, po noči pa je obiskaval svoje verne, jih tolažil ter jim delil ss. zakramente. Nek malikovavski duhoven, Thai- Tinh po imenu, pa je zvedel njegovo stanovanje ter sklenil ga vjeti. Po noči 3. avg. l. 1737 pride Thai Tinh s trumo vojakov in ga odpelje v svojo hišo. Kristjani so ponujali nevérniku precej denarja, da bi izpustil misijonarja, pa zdelo se mu je premalo. Na to se obernejo do kraljevega namestnika in mu ponudijo veliko odkupnino. Namestnik se udá ter pošlje nekaj vojakov k Thai-Tinhu, da jim izroči misijonarja. Dasiravno pa je namestnik denar prejel, vendar misijonar ni bil izpuščen, temveč odpeljau v mesto Ketšo. Tukaj je zdihoval pobožni mož v temni ječi, na kupu mokre slame in okovan v težke verige.

Posrečilo se je vendar kristjanom z denarjem doseči toliko, da je smel včasí zapustiti ječo in pri tacih priložnostih je nadaljeval svoje misijonsko delo. L. 1740 in 1741 jih je blizo 4000 spovedal, 122 nevernikov kerstil in podelil 88 bolnikom sv. poslednje olje. Mnogo častnikov in visocih vradnikov se je spreobrnilo, celo nekateri kraljevi sinovi so postali kristjanje. Teta kraljeva sledujoč celo obljubi, da bode kralja prosila za pomiloščenje misijonarjevo. Ko pa misijonar Gil zvé, da je kraljeva teta kralju terdila, da on ni misijonar, ampak le kupec, hitro on resnico kralju sporoči; ker raji je hotel v ječi terpeti, kakor pa z lažjo oproščen biti.

29. nov. l. 1743 je obhajal Matej Leziniana sv. mašo v ravno tisti hiši, kjer je bil Gil pred 6 leti vjet.

*) Kaj pa na Laškem in Francoskem? Se bodo li kaj ostrašili novi antikristi pred kolero, ki vedno huje razsaja.

Med povzdigovanjem prihrumé na-nj nevéрни vojaki. Misijonar videč uevarnost, hitro sv. Hostijo zavzije, sv. Kervi že ni imel časa, ker v tem hipu ga je ranil vojak z mečem. Kervavečega vlečejo v Ketšo, kjer je bil k smerti obsojen. Nevérniki vendar dolgo niso zveršili kervave obsodbe, ampak zaperli so misijonarja v tisto ječo, kjer je zdihoval Gil. Zopet se je kristjanom posrečilo z denarjem vradnike podkupiti, da je tudi Leziniana smel včasí iti iz ječe, kakor njegov tovariš Gil. Kerstila sta 99 nevérnikov in tolažila uboge vernike. 21. jan. l. 1745 se je raznesla novica, da bo Gil umorjen. Leziniana pa izpuščen. Kristjani so bili veseli, da bodo vsaj enega rešili, dasiravno so si mnogo prizadevali za oba.

(Dalje nasl.)

Vojska zoper žganje in premagana žganjepivca.

Pred dvajsetimi leti, kakor piše „Send-Bote.“ živel je v neki vasi kovač, ki je silno rad žganje pil. Njegova dvanajstletna hčERICA, močno pobožno dete, prosila je večkrat ljubega Boga, da bi se vendar oče od te navade odvernul. Pobožnega otroka molitev oblake predere. Oče je vsled silo škodljive pijače hudo zbolel in cele tri mesce ni mogel s postelje. Dobra deklica je v tej bolezní zanj zelo skerbela: vedno je le pri bolnikovi postelji sedela; podajala mu je zdravila, vode in drugih potrebnih reči; ako pa se je le za nekoliko časa odtegnila, je že oče vsaki trenotek popraševal: „Ali ne pride kmalu Lenica?“

Oče poslednjič toliko okreva, da je mogel posteljo zapuščati, nekega dne sedi na starem naslonjaču. Lenica pa stoji zraven njega. Kar prime hčERICA očeta ljubeznjivo za roko in milo proseč pravi: „Oče, ko boste prav čisto ozdraveli, kaj ne, da potem ne boste več žganja pili?“

„Zakaj pa ne?“ vpraša oče.

„Oh“ dejala je Lenica. „potem boste zopet zboleli in utegnute umreti; kaki ubožici bi bili potem mati in jaz?“ Na te besede jo grenke solze oblijejo.

Besede in solze otrokove ganile so očeta tako, da je kratko in terano odgovoril: „Ljubo dete, od sedaj ne bom več žganja pil.“ Lenica se je na to vsa ginjena k očetu nagnila, ga prijala za roko in jo poljubila v znamenje hvaležnosti.

Ne dolgo potem je bil kovač zopet čisto vterjen in slišalo se je v kovačnici kladvo od zora do poznega mraka. Debela, okrogla žganjarska steklenica, katera je prej vsaki dan po večkrat k bližnji gostilni potovala, počivala je od bolezní dalje nedotaknjena v kleti. Tako je preteklo sedem dolgih mesecev in kovač ni ne kapljice žganja okusil, akoravno se mu je bilo večkrat zoper najhujši skušnjave bojevati.

Nekega dne premožen kmet, eden izmed njegovih najboljših naročnikov in prav strasten žganjepivec, pride k našemu kovaču, da bi dolg pobotala. Imel je precejšno svoto denarja plačati, zato je zahteval žganjarsko bučo na mizo. Kovač je bil, seveda, v veliki zadregi; in odgovoril mu je prav prijazno: „Veš, da ne pijem več žganja in ga tudi od časa bolezní več nimam pri hiši.“

„No dobro,“ dejal je kmet, „tu rá pět grošov; daj ga prnesti polič in ga bova zopet enkrat vkupaj pila!“ „Če hočeš po vsaki ceni žganje piti, bodem ga plačal jest; toda pil ga ne bom.“ „Neumnost! odverne kmet, tolikokrat sva ga skupaj pila, in ga bova tudi še danes; če pa le hočeš biti termast, bom tudi jest; meniš li, da ne vém poti do družega kovača!“

Zadnje besede pripravile so našega mojstra v veliko zadrego; saj že med boleznijo je bil zgubil štiri

najboljših naročnikov. Ne pomišlja dolgo, ter gre v klét in prinese staro čuturo na svitlo. Nato pokliče Lenico. Hčerka priteče, vzame po očetovem povelji z derhtečo roko žganjarsko steklenico. Do bližnje kerčme ni bilo daleč, in deklica bi bila lahko urno prišla nazaj. Mati med tem s težkim srcem napravi zajuterk; bil je že na mizi, le žganja še ni.

„Deklice odveč dolgo ni nazaj,“ reče kmet kovaču, pojdi vendar in poglej, če že gre! Kovač gre, in ko pred vrata pride, vidi otroka na voglu hiše stati in jokati. „Kaj ti je?“ vpraša oče. Si li denar zgubila, ali si morebiti bolna?“

„Oh oče. ljubi oče,“ prosi Lenica, tukaj je denar, nikar ne pošiljajte po žganje, sicer zopet začnete piti in boste v novič zboleli!“ „Tedad zato jokaš?“ reče kovač. „Da, zato,“ odgovori Lenica, „in mati tudi jokajo.“

Kovač se oberne v stran, pobesi oči in pravi Lenici: „Otrok, razbij bučo!“ Te očetove besede so bile dvomljive Lenici. Oče ponovi: „Otrok, razbij bučo! Ta reč ne sme več v našo hišo!“ In ko se Lenica le še obotavlja, zgrabi kovač sam nesrečno steklenico in jo verže z vso močjo ob zid, prime hčerico za roko in jo pelje v hišo.

V hiši ob kratkem pové kmetu, kaj se je zgodilo. Kmet v začetku besedice ne čerhne. Nazadnje pa pravi: „Poslušaj prijatelj, da bi pač tudi jaz imel otroka, ki bi me tako ljubil (njegov zakon bil je namreč brez otrok), kako srečnega bi se smel imenovati!“ Dve debeli solzi se mu uternete iz oči; potem zagrabi palico v roko in se odpravi z besedami: „Kar kovač premore, premore tudi kmet!“

In bil je v resnici mož beseda. Še sedaj, ko so mu lasje že osiveli, rad pripoveduje, kako se je žganja odvadil, toda vselej mora biti pričujoča hišna gospodinja. In ta mlada gospodinja ni druga kakor Lenica kovačeva hči. Ta je med tem tako odrastla, da jo je kmet po očetovi smerti za svojo hčer k sebi vzela, ter ji vse svoje gospodarstvo izročil.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Poročilo iz obletnega shoda družbe sv. Vincencija, 24. vel. serp.) Govor predsednika milgsp. prošta Ant. Jarca:

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Danes obhajamo letni shod za preteklo društveno leto, to je, od sv. Jurija l. 1883 do sv. Jurija l. 1884. Ta je že 8. občni zbor, odkar obstoji Vincencijeva družba v Ljubljani.

Radostno in z nekako zadovoljnostjo obhajali smo, predragi sobratje, doslej vsako leto občni zbor, povzdignjenega in hvale polnega serca poslušaje poročila zanimivna iz zgovornih ust nepozabljivega našega društvenega predstojnika dr. Gogala o blagem in vspešnem delovanju Vincencijeve družbe. Danas ga ne vidimo nič več sredi med saboj, — Gospod življenja ga je poklical k sebi, da mu podeli obilno plačilo za neumorno, človekoljubno delovanje njegovo v blagor siromakom, — poklical ga veliko prezgodaj za nas; toda človekove misli niso misli Gospodove, neizvedljive so poti Gospodove, nerazumljivi njegovi sklepi.

Z nekako otožnostjo v sercu stopim jaz — po zaupanju predragih svojih sobratov postavljen na čelo družbi sv. Vincencija — dans pred častiti zbor, da poročam o delovanju in gospodarstvu omenjene družbe o navedenem času, in sicer sporočam prav za prav v imenu preminulega svojega predsednika, kajti umerl je on, kakor je znano, 4. manjka, toraj še le po sklepu našega društvenega leta.

Vinc. družba ima velevažno nalogo, po moči pomagati bližnjemu v telesnih in dušnih potrebah, na roke iti revežu in mogoče mu storiti, da ni nadležen drugim, temveč da postane koristen ud človeške družbe. Blago Vincencijevo društvo ne gleda samo na truplo, nego tudi na dušo ubogega; v ubogem hoče streči Kristusu, da ga pridobi Kristusu. Zraven pa tudi sami na sebe ne pozabijo Vincenški bratje, dobro vedo, da poglaviti namen tega društva se glasi v pravilih: Posvečevanje udov po osebnem obiskovanju ubozih.

Dalje obračala je Vinc. družba že precej od začetka svojo pozornost zlasti na zapuščene, zanemarjene otroke, na sirote. Zato ustanovila je že l. 1877 zavetišče za dečke, k kateremu je po pomoči blagih dobrotnikov l. 1882 prišlo sirotišče za dečke. — V to ljudomilo ustanovo za pouk in vzgojo, ki se nahaja v lé ti novopostavljeni, varstvu B. D. Marije priporočeni hiši, sedaj „Marjanišče“ imenovano, sprejemale so se sirote popolnoma brezplačno. Sčasoma prišli so taki, ki so po nekaj plačevali. V načelu veljala je določba, da gojenci ti obiskujejo javne šole.

1. januara t. l. prevzela je družba ustanovljence Kranjske dežele in število deških sirot se je po tem pomnožilo zdatno, bilo jih je vsih skupaj 95. Deželni ustanovljenci niso hodili v javne šole, in da se ogne vsakemu motenju pri nauku, oskerbela je družba za te dečke notranjo šolo s paterjeno učiteljico. Da se dečki nadzorujejo in se enakomerno pravilno z njimi ravna, pridobila je pedagogično izobraženega,kušenega šolnika, upokojenega nadučitelja g. Jerneja Vrančiča.

Vspreh poduka je bil vgođen; od vnanjih je 10 popolnoma, 36 dobro zaostovalo, le 9 (med njimi 3 bolehnih) jih je v nekaterih predmetih zaostalo.

Posebno odlikovanje došlo je naši ustanovi, ko so presvitli cesar Franc Josip I 13. julija l. 1883, zavod obiskali, in po vsih prostorih pregledali. Izrekli so zadovoljnost z zavodno opravo, blagovolili so ji podariti lepi dar od 150 gld. in obljubili so sčasoma nakloniti ji delež od državne dobrodelne loterije.

Ob koncu poprešnjega društvenega leta imela je hiša dolga do 15.263 gld. V zadnjem letu zmanjšal se je dolg za blizo 4000 gld. Koliko ravno sedaj še znaša, se ne dá natanko naznaniti, ker obravnava z zapuščino Gogalovo, kateri si je Marjanišče glavnega dediča imenoval, še ni doveršena.

A tudi dohodki bili so vsled deželnih vstanov za ustanovljence in znatnih darov dobrotnikov in dobrotnic precej znatni.

S posebnim priznanjem omenjati moram tukaj slavni odsek gospejski, ki pospešuje z neutrudljivo gorečnostjo ta dobrodelni zavod. Bodi jim izrečena naj iskrenejši zahvala! Njih število je narastlo že na 37, se je toraj od lani pomnožilo za 10 oseb.

Z deškim sirotiščem v zvezi je deško zavetišče. Vzdržuje se z darovi blagih dobrotnikov, med katerimi je zlasti slavna Kranjska hranilnica, podpirajo pa jo zdatno in stalno tudi ljubljanski peki, ki so spet preteklo leto dajali kruha, kar se je zanj potrebovalo; več gg. župnikov, bližnjih občin in vasi, kakor Hrušica, Bizavik, Štepanja vas, Tomačevo, Šmartno, Jarše, Hrastje, Dobrova, Polhov gradec, Polje, Kašelj, enako grof Aueršperg Leon, slavna obertniška in kmetiška družba.

Gospodičina Jerica Smrekar podarila je največ vsega za „bazar“ o Božiču in vodila je vravnavo živečih slik.

Posebno zaslugo za zavod si je pridobil pl. gosp. Friderik Lašan, c. kr. blagajnik pri deželni blagajnici in podpredsednik Vinc. družbe, kateri je neutrujeno vodil in oskerboval s svojim prizorstvom zavetišče in sirotišče.

Vse priznanje gre tudi „sestram keršanske ljubezni,“ ki neprestano skerbé in delajo v imenovanih

zavodih, kakor tudi gorečemu P. Angeliku Hribarju, za toliki trud v prid teh naprav.

Konečno mi je zraven slavne kr. hranilnice omeniti kakor posebnih dobrotnikov zavoda še ranjcega knezoškofa Krizostoma in dr. Gogalata, in neke dobrotnice, ki je 1000 gld. darovala, pa noče biti imeuovana.

Iskrena zahvala in preserčni Bog plačaj — vsim in vsakemu posameznemu dobrotniku in dobrotnici!

Ker število dečkov v zavodu tako narašča, vidi se, kako nujno potrebna bi bila domača kapela, v kateri bi dečki bili vsaki dan pri sv. maši in bi opravljali druge vsakdanje pobožnosti. Vinc. družba, kateri je stvar zelo pri sercu, odlaša to le zaradi denarne stiske. Bog, ki serca ljudi vodi, kakor potoke vodá, naj milostno navdaja mnogoverstne dobrotnike tega zavoda s krepko voljo, da se more zveršiti še ta bistveni oddelek ki bo služil še posebej v Božjo čast. (Konec prih.)

Iz Ljubljane. (Nekoliko o tridnevnic M. Dev. o malem Šmarnu.) Praški kardinal v pastirskem listu povdarja, kako da viharji se še zmeraj niso polegli, še vedno se greh in laž vojskujeta v zvezi zoper luč in milost, zoper vero, še zmeraj je od včlovečenega Sinú Božjega postavljeni vidni poglavar sv. Cerkve oropan dedine sv. Petra, torej oropan svobode in pomočkov za dosego namena svojega poslanja. Po vsem svetu razširjena svojat framasonov vedno spodkopuje sv. vero. Ni pa v nevarnosti samo zveličanje duš, ampak tudi časno blagostanje narodov in držav, ako zmaga greh in laž.

Kteri tedaj spoznajo neizrečeno srečo in ceno sv. vere, naj z vso priserčnostjo molijo in prosijo naslednje tri dni za pomoč Božjo na priprošnje svetnikov in posebej M. D., ki je „Pomoč kristjanov,“ da nam Bog obvaruje in ohrani naj svetejši in naj višji dobrote človeštva. Tega pa nam je prositi toliko bolj zedinjeno in priserčniše, kolikor manj nas mogočni zemlje varujejo in branijo. Molitev je bila vsak čas eno naj močnejših orožji kristjanov, in bolj ko se v molitev zedinjamo, bolj izdatno molitev predira oblake; moliti pa zamorejo vsi, in z nami molijo tudi svetniki v nebesih. V katerih priprošnje pa bomo med temi z večim vspehom klicali, kakor v priprošnje Kraljice Svetnikov, prečastitljive in neomadežane Božje Matere, presvete Marije Device. Zaupljivo klicanje v Njeno pomoč še nikoli ni ostalo brez uslišanja; kolikokrat se je ona že v največih nevarnostih poterdila „Pomočnico kristjanov.“ Na velikem in obširnem morji tega sveta je izhajala kakor svitla Zvezda, ktera vse, ki se Njej voditi dajo, v varno zavetje mirú pripelje.

K Mariji nam sv. Oče zapovedujejo pribežati tudi v dnevih nadrž in britkosti. Že so nedavno ukazali, da po vsaki sv. maši Marijo posebej na pomoč kličemo; vsled posebnih prošenj, ki so do Njih poslana, so pa še določili, da v tem letu naj se praznik Njenega prihoda na svet s tridnevničnim češenjem obhaja in povečuje, to je 6., 7. in 8. kim., po vsem svetu, kakor se bo obhajal tudi v cerkvi „Maria Supra Minervam“ v Rimu. Obogatili so to obhajanje s cerkvenimi milostimi ter vsaki dan te tri dni zamore slehern pričujoči zadobiti odpustka 7 let in sedemkrat štirideset dni, kdor pa je vsak dan pričujoč in enkrat v teh dneh ss. zakramente prejme, zamore po navadnih pogojah dobiti popolni odpustek, ki se zamore obrniti tudi za duše v vicah.

V Ljubljanski škofiji se ima slovesna tridnevnic tako-lo obhajati:

Dan 6. kim. zjutraj sv. maša z blagoslovoma, 7. in 8. kim. jutranje in poznejše opravilo pred izpostavljenim Najsvetejšim in primérna pridiga, vse kar se dá slovesno. Popoldan vse tri dni o navadni uri lavretanske itanje in en del-rožnega véncia pred izpostavljenim

presv. R. Telesom, in 8. kim. se potem pri popoldanjem opravilo tridnevnic skončá z zahvalno pesmijo pred drugim blagoslovom. —

Sv. Cerkev želí in opominja, da naj bi se verniki prav goreče vdeleževali pobožnih opravil, prejemanja ss. zakramentov in svetih odpustkov, ter da bi prav obilnih milosti z mnogo molitvijo od Boga sprosil.

Pri Devici Mariji v Polji, 1. sept. Slava Lurdske Mariji! Brezmadežni! — V sredo, 27. avg. t. l. je v naši župniji prejel sveto popotnico neki bolnik. In zakaj to pripovedujem? Naj blagovoljno pojasnim. Ta bolnik je že kaki dve leti bolehal. Bolezen se je poprijemala požiralnika. Silno težko je jél vživati k telesnemu življenju neogibno potrebno jéd. Čedalje bolj se mu bolezen razvija, vsled ktere telesne moči pešati začnó. Kaj redkega še povziva, bolj tečne jedi že ne more lahko spraviti v sé. K zdravniku stopi in prosi pomoči. Zdravnik mu prebežgá s štanjšico požiralnik in seže ž njo v želodec; toda bolnik ne spoznava nikakega vspeha. Takó je bilo, kakor rečeno, kake dve leti. Čedalje hujša bolezen oslabi zelo bolnika in 23. avg. l. 1884 se mož ves oslavljen vleže na bolniško posteljo. Nobena stvar zdaj več ne pririje si pota skoz požiralnik v želodec. Kadarkoli poskusi z vodo, z vinom, ali z mlekom, — vse zastonj. Na koncu požiralnika se bolniku tekočina ustavi in v nekoliko trenutkih vselej izbljuje to tvarino. Žalosten stan! Večnost se približuje. Še enkrat prosi za zdravnika; na njegov dom pride. Trikrat poseže ta s štanjšico v požiralnik, pa — zastonj; v četrto še le poseže v želodec. Dobro! Upanje. Vpričo zdravnika povzije zdaj bolnik nekaj kapljic mleka; ali — tudi zdaj kapljice obtiče na koncu požiralnika in bolnik izbljuje jih precej, še vpričo zdravnika. Nič upanja. Ah! kolika žalost! Pot v večnost torej je neizogibljiva in nje vrata gleda ubogi že na stežaj odperte. Pač milo — premilo za očeta! — Kaj je storiti? Kaj drugega, ko to, kar Bog zapoveduje. V prvo vravná poslednjo voljo gledé svojega posestva; in potem hoče opraviti dolžnost svoji duši. Preč. gosp. župnik pride; in sicer po želji bolnikovi v prvo le obiskat ga, da bi se ž njim posvetoval zaradi svete popotnice, kako in kaj bi bilo storiti. Preč. gosp. župnik opomni ga naše varhinje in patrone Poljske fare, ter mu svetuje k njej se zaupljivo obrniti za pomoč. Opomni ga znane Lurdske M. D. in mu dá navod, po katerem naj poskusi „lurdsko vodo,“ ktere mu hoče takoj poslati. Bolnik je zadovoljen; pripravljen. Sosed mu kmalu prinese od preč. gosp. župnika obljubljene vode. Pri naj terdejšem zaupanju do Lurdske Marije, Brezmadežne, in po milem zdihljeji za preblago pomoč zavzije nekoliko kapljic. In zdaj — čujte, preblagi bralci! — zdaj: v tem trenutku pa splavajo te kapljice naravnost v želodec; popolno dobro to čuti. In po kaki poti se je to zgodilo? „Cutil sem, pravi bolnik sam, da se je konec požiralnika na desni strani nekoliko raztegnil in razširil; ravno takó je bilo, ko je tamkaj, kodar se pri vratih odmakne zapah; in teh kapljic lurdske vode ni več vergel iz sebe. Zdrav; ozdravljen je. Potem pa, ko je pri tem vživanji bil vspeh tako sijajen in jasen, prejme in lahko, kakor o zdravji, zavzije presveto popotnico. Potem poskuša bolnik zopet s pijačo in — čujte! — vsaka kapljica smukne lahko in brez bolečin v želodec. Marija Lurdska je očitno pri ubogem bolniku bila nebeška zdravniča in gotovo le Ona mu je za zdaj po svoji čudežni in ljubeznjivi dobroti zaperla že odperte vrata večnosti. V nedeljo, 31. avg., je bil ozdravljen že v cerkvi pri Mariji Devici. Občutke njegovega serca pozná naj bolje gotovo le on sam in Dev. Marija, o kateri sam odločno pripoveduje, da veruje, da le Ona ga je ozdravila čudežno: toda tudi mi lahko uganemo,

kake misli in občutki so ogrevali njegovo serce, ko v cerkvi gleda v obličje Poljski Mariji, v duhu pa se mudi pri Brezmadežni, pri Lurdski Mariji.

Ko jaz v nedeljo popoldne zvem o tej nenavadni dogodbi, stopim ponedeljek v jutro k osrečenemu in oveseljenemu — prej bolnemu, zdaj ozdravlelnu očetu, da bi se zanesljivo prepričal o resnici ljudske govornice, in — čujte! — ravno pri „predpoldanci“ dobim tega očeta. Iz njegovih ust slišim besede, ki me tukaj v zlati spominek Marijine slave, v slavo in čast Lurdske Marije zapisal, da bi po njih še druge bolne vnel k popolnemu zaupanju do Lurdske Marije in rabe lurdske vode. Večna torej Ti slava in čast, o Lurdska Brezmadežna! — Zakličem v imenu ozdravljenega in v imenu vsih tvojih otrok!

In kdo je? kje je ta srečno ozdravljeni? Po njegovem dovoljenju naj ga imenujem. Ime mu je Janez Klešnik, po domače Dimnik, posestnik v Spodnji Zadobrovi, vdovec in oče čveterih otrok. Tudi mi je pri odhodu dostavil, da gotovo več ko pol leta že ni pojedel toliko mesa, ko od časa ozdravljenja. Vživa zdaj, se vé, da le po malem in lahke jedi, kakor juho, kurjetino itd., da se toliko oslabei želodec privadi polagoma na svoje delo. Mož je zdaj popolno zdrav in se čuti prav krepkega. Takó je zdaj. Kako dolgo bo tako dobro, ali še bolj — prav popolno dobro, se vé, nihče ne vé; toda eno si upam reči: da vsaki dan bode stanje očetovo terdneje, kajti „Marija besede umakniti in podeljene dobrote nazaj vzeti ne zná!“

Resnico o boleznih Klešnikovih in resnico o njegovem čudežnem ozdravljenju, tedaj resnico o zapisanih besedah pozna Zadobrovska soseska in Poljska fara; koliko torej prič, in sicer zanesljivih! In priča temu, da sem poročal natančno po očetovih besedah, je moje ime:

Janez Kobilica,
kaplan.

Iz Vodič ima „Slovenec“ daljši dopis o dekliški šoli v Repnjah, kjer so se bili na prvo ustanovili čč. oo. jezuiti, po nepriliki časa pa so bili ne hvaležno odpravljeni, in to potem ko so s svojimi premnogimi misijoni po vsi deželi naj veči dobroto skazovali, kar je „Danica“ o svojem času obširno popisovala, pa ne še doveršila.*)

Velika posestnica Katarina Sporn, ki je bila prej ustanovila čč. oo. jezuite v Repnjah, je zdaj zopet novo dobroto storila, ki sicer ne bo zadevala vse naše dežele, toliko bolj pa Vodiško in najberže tudi druge bližnje duhovnije. Dala je namreč mariborskim šolskim sestram v last prostorno novo hišo v Repnjah ter posestvo s 56 orali polja, travnikov in gojzda; to pa proti temu, da se v Repnjah vselijo in ondi ustanove dekliško šolo. To se je zgodilo. Po doveršenih obravnava z gosposkami so pred poldrugim letom prišle šolske sestre iz Maribora; vpeljali so jih pokojni škof Jan. Krizostom in pričele so enorazredno dekliško šolo.

Minulo šolsko leto je iz Vodiške in Zapoške fare hodilo v to šolo 82 deklic, ki so se učile šolskih tvarin in po nekoliko tudi ročnih del. Tudi še druge šoli odrasle deklice so o zimskem času dobivale poduk v ročnih delih. Veroznanski poduk z drugimi duhovskimi opravili ima zdaj čast. g. Frančišk Arbar, ki je po svojem blagem značaju kakor nalaš za ta posel. Ženska mladina je čast. sestram vsa vdana in se boji jih žaliti, kakor so bili slovenski fantje vdani oo. jezuitom, če tudi so resno oznanovali večne resnice. Deklice pa tudi prav

pridno v šolo hodijo. Pri šolski poskušnji so se otroci tako verlo skazovali, da so bili vsi pričujoči gospodje popolnoma zadovoljni. Novo šolsko leto se prične 1. vinotoka (okt.). Šolske sestre v Repnjah so voljne nekaj deklic sprejeti tudi v stanovanje in na hrano proti primérni plači. Pogoje zvedó, kateri bi želeli, pri čast. prednici šolskih sester v Repnjah.

Po nekterih krajih so pričele celo že ženske špiritni strup piti ter „šnopsati“; častite redovnice s svojim blagim vplivom so zmožne tako kužnost ustavljati in odvracati, in ta blagi vpliv se posredoma preseluje na vse prebivalstvo. Le samo trezno ljudstvo pa je čversto, bistro, in narodu poštuje dela; po nekterih krajih, koder fantje šnopsajo, korenjaških mladenčev celo za vojake ne morejo več dobiti, kakor se sliši od oficirjev samih. Pravi in pošteni rodoljubi morajo toraj vpliv redovnikov in redovnic do našega naroda podpirati, ne pa jih preganjati, kakor se zdaj od neke strani sliši. Qui vult capere, capiat et resipiscat.

Iz Kočevja. Goreči novi gosp. dekan so mestni ter farni cerkvi znotraj podelili novo podobo. Sicer se je že o času administracije pred prihodom preč. gosp. nekoliko storilo za to. Zlasti so kočevski farani pokazali veselje in vnemo za čast Božjo s tim, da so prostovoljno zložili lepo svoto denarja, 184 gld., s čimur se je z malim dokladom 36 gld. po preč. g. administratorju kupil prelepi srebernotkani mašni plajšč bele barve, ki bo službo Božjo povzdigoval mnogo lét. Sedaj pa se kar iz korenine prenovljuje. Veliki oltar je ves lično prenovljen ter olepšan z novimi svečniki itd. Napravilo se je več nove mašne obleke ter se je sploh vsa cerkev olepšala, kar se dá. Vsa fara se veseli za vse dobro in sveto tako vnetega duhovnega pastirja.

Veliko veselje pa je imelo tudi rahločutno ljudstvo 3. avgusta. Ta dan je častiti gosp. novomašnik Jožef Porubski vso Kočevsko razveselil s svojo častitljivo novo mašo; Kočevjarji pa so njemu tudi napravili veselje z obilnimi darovi. Prav čversto in serčno je gosp. novomašnik zapel: „Pridi sv. Duh“ ter vse serca povzdigoval s častitljivim petjem med obilno duhovščino. Slavnostni govornik mu je bil preč. gosp. dr. Fr. Lampe, semeniški podvodja v Ljubljani. V jedernati, izverstno odbrani besedi je pokazal, kako da je mašnik z Jezusom vred pri oltarji darovalec in daritev ob enem, ter da z mašnikom vred tudi pričujoče ljudstvo daruje in se daruje. K slovesnosti je dosti pripomoglo tudi lepo vreme tega dne. Po dokončanem sv. opravilu je bilo obedovanje v dekanijski hiši, kamor je dokaj lepo število povabljenih svatov novomašnika spremilo. Verstila se je tukaj napolniti za napolniti, gosp. novomašniku, novomašnemu govorniku, g. dekanu, ki je vso to slovesnost vravnal itd.

Še drugo veselje je došlo Kočevju. Česar so želeli že dolgo, to so pri vsem pomanjkanju duhovnov v sedanjem času dosegli po novem gosp. dekanu. Dobili so še enega duhovnega pomočnika in sicer ravno svojega rojaka in novomašnika gosp. Jožefa Porubskega. Več lét že je bil tukaj le en sam duhovni pomočnik, to je bilo pa za mnogo obljudeno dekanijsko mestno faro pač premalo, kar so to ljudje tudi čutili. Da se očitni potrebi v okom pride, so se farani prostovoljno zavezali za kaplane vsako leto blizo tri- do štiri sto gld. priklada dajati, kar bo za dotične duhovne pomočnike velika pomoč. Tako skerbé Kočevjarji tudi za dostojno plačo svojim duhovnim pastirjem. Bog daj, da bi le kmalo tudi novo mestno farno cerkev dobilo Kočevje, ker taka se silo pogreša! Tudi za to se že za terdno načerti delajo.

V Alojzijevišče so na novo sprejeti: in sicer v tretji gimn. razred naslednji učenci: Nadrah Ign. iz Zatičine, Štrukelj Jan. iz Vižmarji pri Ljubljani, Hribar

*) Opomnjeno bodi, da brez kacega zadržka, notranjega ozira ali zunanjega vpljiva so se pretergale zanimive zgodovinske sporočila. Valjavčeve, ki pa se bodo nadaljevale, da reč doseže potrebno celoto svojo.

Vid. iz zgornjega Tuhinja, Žener Jož. iz Kerke, Fr. Prosenec s Save pri Litiji, Fr. Knavs iz Loškega Pot. Mih. Opeka z Verhnike, Fr. Bernik iz Št. Vida nad Ljublj., Ant. Mezeg s Trate, Jan. Čemažar iz Selc, Ant. Dolenc iz Postojne, Anz. Kogej z Brezovice, Jož. Kobljar iz Selc, Mat. Kastelic s Podgrada; dalje v četrtem gimn. razred: Jan. Meršolj iz Radoljice in Jan. Kimovec iz Lašč; v peti razred: Jož. Benkovič iz Kamnika, Gašp. Porenta Virmaž pri Loki, in Jak. Mihelič iz Kroke.

Od prešnjih so nadalje ohranjeni sledeči: Ant. Bulovec iz Radoljice, Jan. Cvetek iz Boh. Bistrice, Al. Gregorič iz Loškega Potoka, Greg. Pečijak iz Hinja, Tom. Rožnik iz Horjula, Jan. Starec iz Lašč, Al. Stroj iz Kroke, Ant. Cestnik iz Čemšenika, Fr. Gregorin iz Štude pri Mengšu, Ant. Medved iz Kamnika, Mart. Poljak iz Ljublj., Jan. Toporiš iz Teržiča, Aleš Všeničnik iz Poljan, Ant. Vilman s Koroške Bele, Vikt. Zabukovšek iz Kostanjevice, Jan. Zupan iz Kroke, Rud. Gregorič iz Andriža pri Gradcu, Ant. Hribar s Kerke, Fr. Kenek z Brezovice, Jož. Kosem iz Radnje pri Boštanju, Jan. Kunstelj z Gorij, Fr. Pešec iz Bresta pri Igu, Ant. Podpečnik z Jesenic, Vikt. Steska iz Ljublj., Fr. Všeničnik iz Poljan, Fr. Birk iz Jarš pri Ljublj., Jož. Cerin iz Kommenda, Jan. Kunovar iz Št. Vida nad Ljublj., Mat. Novak iz Podzemelj, Fr. Rajčević s Trate, in Jan. Oštir od sv. Križa pri Kostanjevici.

Matere, učite zgodaj otroke moliti in angelju varhu se priporočevati.

Daleč tam v nekem ameriškem gozdu je živela katoliška družina: oče, mati in njihova mala hčerka. V samotnem gozdu so posekali drevesa in si naredili kočico, krog katere so nasejali žita. V tej hišici so prav samotno živeli, le včasih je kak lovec k njim prišel. V cerkev niso mogli, ker je daleč okrog nobene ni bilo; toliko bolj so pa doma molili. (Opomniti je tukaj, da novi naselci — kjer si bodi, bi morali posebno na to gledati, da niso predaleč od cerkve, ter da morejo spolnovati dolžnosti katoliškega kristjana.) Vsaki dan je mati hčerko učila moliti k angelju varhu: „O ljubi angelj-varh, k tebi pribežim; varuj me vsega hudega po noči in po dnevi.“

Nekega dne so starši delali na polji, hčerka je pa cvetice tergala po gozdu in je vedno dalje v gozd zašla. Kar starši zaslišijo krik od hčerke in hité na pomoč. Toda, oh! cvetice so razsute in deklice nikjer ni, ugrabil jo je bil že neki Indijan. Vse iskanje je bilo zastonj, — otroku niso mogli nikjer na sléd priti. Mati vedno joka in jo priporoča angelju-varhu.

Cez kakih osem lét počí glas, da so beli lovci (Evropejci) vjeli nekaj Indijanov, med katerimi je veliko Evropejcev. Ko mati to sliši, teče dan na dan, da pride v mesto, kjer so bili tudi beli jetniki. Dolgo jih pregleduje mati, toda svoje hčerke ne more med njimi najti; morda je že tako odrasla, da je ne pozná. Tedaj mati na kolena pade in prosi angelj varha, da bi ji dal spoznati svojo hčer, če je med temi, rekoč: „O ljubi angelj-varh, k tebi pribežim . . .“; komaj to izreče, seže ji neka deklica v besedo: „varuj me vsega hudega po noči in po dnevi.“ Pri teh besedah se materi in deklici oči zasvetijo in predno je minul trenutek, bili ste si mati in hči v naročji.

Poglej, dragi bralec, koliko je dobri materi pomagalo, ker je svojo hčer zgodaj učila moliti in se angelj-varhu priporočati. Ko bi hčerka ne bila znala molitvice, morebiti bi se mati in hči nikoli ne bili spoznali na tem svetu.

Angelj varh.

Nekje, ne daleč od Ljubljane, se je pred kratkim to-le pripetilo: Voznik gre s konjem in vozom s polja

domú; pot ga pelje skoz vas. Zamišljen v svoje opravke stopa zraven voza. Ali kako se ustraši, ko se po konju ozrè! Na cesti ugleda majhno dete; s prvo ного je bil konj že prestopil dete in — v svoji bridkosti ugleda v tolažilo, kako varno in visoko je vzdignil konj čez otroka sprednjo svojo ного. Ravno tako varno stopi konj tudi z zadajo ного čez otroka. Ali kaj pa zdaj? Prej ko hoče voznik konja ustaviti, se konj kar sam ustavi in prestrašeni voznik v svojo silno tolažbo potegne otroka nepoškodovanega spod konja. —

Ko že vedno beremo in slišimo o enakih prilikah in svarimo pred lahkomišljenostjo zanikarnih otroških varhov, bi za zdaj le prašali: Kdo pač ima prvo, tedaj odgovorniši dolžnost paziti, da bi se enake nesreče in nevarnosti ne godile? Starši ali voznik? Voznik gotovo; ali nedvomljivo pa so v to dolžnost vestno zavezani starši. Vsak naj zvesto varuje svoje, kar ima; in naj dražja stvar so vendar le otroci! Starši! oh kolika odgovornost, ako to dolžnost le zanikarno opravljate!

Razgled po svetu.

Iz Rima se piše „Blahovéstu“: Nekteri časniki so prinesli novico 9. avg. t. l. o „Češkem duhovnem semenišu v Rimu“, ki se ima pričeti mesca nov. z imenom „Collegium Bohemicum.“ To naznanilo, če tudi je zastavljeno na resnico, vender ni do celega resnično in natanko. Resnica je, da se s početkom listop. t. l. prične v Rimu vstav z imenom „Collegium Bohemicum,“ pa ne s tem namenom, da bi samo sprejemal in pogostoval češko-moravske duhovne, kateri bi do Rima priromalo, ampak z mnogo tehtuišim in višjim namenom! Namen novega češkega vstava bode, da sprejema českomoravske mladenče, kateri namérjajo darovati se bogoslovskim vedam, ali pa bogoslovce same, da bi se tukaj, pri studencu véd, izobrazili v stanovitne bojevavce sv. Cerkve. To za zdaj v pojasnjenje, o svojem času več.

K temu smemo pristaviti: Srečni Čehomoravci, ki so zmožni kaj tacega vstanoviti! Kdaj pridemo Slovenci do tega?

Sv. Oče so 30. avgusta razglasili novo encikliko, v kateri vernike budijo k naj serčniši pobožnosti in molitvam, da sprosijo cerkvi zmago in odvrnjenje kolere.

29. kim. in 2. vinot. bode v Rimu konzistorij. Dunajski nadškof ima takrat biti imenovan kardinal; preč. gosp. dr. Jakop Misja pa ljubljanski škof.

V Neapolu je 2. t. m. 20 ljudí umerlo za kolero.

Na Španjskem po nekterih krajih se je prikazala kolera.

V Fučevu so Kitajci poklali nekaj katoliških misijonarjev.

Na Belgiškem framasoni strašno razsajajo, ker so večino zgubili! Koliko hudobneži terpé za pekel!

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostne priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanja in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanje in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. To bodi pred vsim drugim priporočeno v brat. molitev. — Dvé osebi za pomoč pri slabih očéh. — Mladeneč za spreobrnjenje. — Že 14 let sem bolna.

Bolezen se je pred devetimi leti le toliko na bolje obrnila, da sem enkrat prišla v cerkev. Potem sem zopet zbolela. Pred tednom sem obljubila, da hočem prositi brate in sestre bratovščine N. lj. G. (v katero sem zapisana), naj bi prosili za moje zdravje, če je to k zveličanju moje duše. Na to obljubo se mi je toliko zboljšalo, da sem zopet mogla enkrat v cerkev priti. Na priprošnjo N. lj. G. in po bratovski molitvi si upam popolnoma zdravja, kar bom, kakor sem obljubila, očitno naznanila. — Mati priporoča sebe in svojo hčerko, da bi jo mogla zrediti v strahu Božjem. — Preserčno se priporoča v bratovsko molitev zlo bolna oseba; in oseba, ki je v hudih dušnih težavah in bridkostih. Uslišane prošnje se bodo po „Dan.“ s serčno zahvalo naznanile.

Zahvala.

Ženska, ki se ji je bilo na pameti zmešalo in je bila pred nekaj mesci po „Zg. Dan.“ v molitev za zdravje priporočena, je po mil. Božji toliko ozdravela, da zopet kot poprej sama v cerkev hodi, in doma svoja navadna opravila opravlja. V dolžnost si torej štejemo, da se za nenavadno milost javno zahvaluje. Bodi torej čast in hvala večnemu Gospod Bogu; pa tudi nebeški Kraljici, sv. Antonu in sv. Frančišku bodi s tim izrečena serčna zahvala za izprošeno milost, da sta se mene spomnila ter mi neprecenljivi dar pameti zopet izposila.

Marija Muzulin.

Ko sva bile z mojo sestro obe hudo bolni, prosile sva N. lj. G. presv. Serca, sv. Jožefa in sv. Ant. Padv., da naj nama, ako je volja Božja, še sprosijo ljubo zdravje, z obljubo po „Danici“ uslišanje naznaniti. Čast bodi Bogu! bile sva uslišane. Spolnujem torej veliko dolžnost, ter izrekujem naj priserčno zahvalo N. lj. G. presv. Serca, sv. Jožefu in sv. Ant. Padv., ker na njih prošnje sva še dosegle ljubo zdravje.

Koledar za prihodnji teden:

8. kimovca. Rojstvo Mar. Dev. ali mali Šmarenj. — 9. Ss. Mohor in Fortunat. — 10. S. Nikolaj Tolentin. — 11. S. Daniel prerok. — 12. S. Pelagij. — 13. S. Notburga. 14. Petnajsta nedelja po Bink. Praznik presv. Imena Marije. (Popolnoma odpustki.)

Listek za raznoterosti.

Teržaški milgosp. škof bodo delili sv. birmo po naslednjih krajih, ki so: 18. vin. (okt.) Križ; 19. Sežana; 20. Povir; 21. Avber; 22. Tomaj; 23. Opčina; 25. Prosek; 26. Kontovel.

Zarad bratovščine živega Rožnega venca. — Vsem č. udom in gg., ki so z našo bratovščino v zvezi, se naznanja, da so se zarad nove vravnave potrebni koraki storili že pred dokaj časom, a do končne vredbe še ni prišlo. Kadar bo stvar dognana, se bo primérno objavilo. Tudi gledé listkov ali podobic se bo poskerbelo.

Vodstvo živega Rožnega venca pri sv. Jakopu v Ljubljani.

Čebelarske društvo bo imelo svoj občni zbor 15. sept. ob 10 v prostorih katol. družbe, na starem tergu št. 13.

V Repnjah je v ponedeljek grozen požar 8 gospodarjem upepelil hiše in razun enega tudi vse gospodarske poslopja. Škode je neki za 14 tisuč gld. Bili so za nekoliko zavarovani.

Poterjenje. Poslano sem prejel (27 gld. in culo obleke), za kar se v imenu revežev serčno zahvalujem. Bog plačaj dobrotnikom!

J. Virant,
župnik.

Pod gradom, 23. avg. 1884.

Iz Bosne sta zopet dva mladenča prišla v Borovnico rokodelstva se izučit: Ivo Matjevič, kolar, in Luka Tusič mizar.

Lurška voda. V Lurdu na Francoskem prikazala se je pred 25 leti presv. M. Dev. Na mestu, kjer je stala nebeška Kraljica, pritekla je studenec, katerega voda se po svetu razposilja, in ravno s pomočjo te vode godijo se brezštevne dobrote, ako jo rabi kedo z zaupanjem v Marijino pomoč. Tako se je zgodilo v Monakovem 16. maja t. l. Neka kuharica si je pri ognjišču iz neprevidnosti polno ponev vrelega masla na roko zlila. Zdajci ji roka med najhujšimi bolečinami grozno oteče. Nevedoč, kaj početi, z vsim zaupanjem zakliče Mater Božjo na pomoč, in vlije nekatere kapljice lurške vode na spečeno roko. In glej! bilo ji je, kakor bi bila hladečega balzama na roko vlila; v trenutku zgine bolečina in otók. Ne sledi spečenine ni več znati; roka je taka, kakor poprej, kot da bi se ne bilo nič hudega pripetilo. Ali ni to čudo, ki se ne da utajiti?

Duhovske spremembe.

V Teržaški škofiji. Do 15. kim. (sept.) so razpis. naslednje duhovnije: Berda, Conte d' Isola, Gerdoselo, Klana, Mune, Pas, Operto, Sovinjak, Beršec, Divača, Sočerga, Vodice.

Č. g. M. Markič je prestavljen v Jelšane. — Č. g. A. Notar je postal kapelan v Dragi; č. g. L. Vodopivec v Dolini.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: 2 gld. z zlatim naukom:

„Imaš kaj blagá,
Imaš kaj sercá,

Za ljubo mladino, um bister

Naredi sklep:

Bom segel v žep,

Da bo potolažen minister.“

— J. Z. R. 10 gld. — M. Š. R. 3 gld. — „Dobra Sreča.“ 20 kr. — Č. g. župnik Fr. Dolinar 2 gld. — „Zaželjeno zdravje“ 20 kr. — Preč. g. dekan Jan. Porenta 2 gld. — Dober prijatelj 5 gld. — Č. g. župnik Jan. Koprivnikar 5 gld. — Č. g. župnik M. Lavrič 3 gld.

Za cerkev v Bohinjski Bistrici: Iz Nove Oselice preč. g. župnik M. Lavrič 17 gld.

Za sv. Očeta: Kamniška fara 16 gld. 7 kr. — J. O. 5 gld. — Neveljska fara 1 gl. 50 kr. — Motniška fara 3 gld. 25 kr. — Tujniška fara 1 gld. 90 kr. — Vranjapeč fara 7 gld. — Idrija po preč. g. dekanu nabranih 13 gld. 75 kr. — Č. g. župnik Karlin 2 gld. 34 kr. — Č. g. župnik Fr. Jarc na Mirni 3 gld. 60 kr. — Iz Cirknice po preč. g. dekanu J. Porentu 7 gld.

Za sveto Detinstvo: Č. g. Onušič 2 gld. — Neimenovana 1 gld. po milgosp. proštu dr. A. J. — Iz Budanj po J. Prašek 14 gld. 10 kr.

Za afrikanski misijon: J. Rihar 1 gld.

Za naj potrebnije reči: Č. g. župn. J. Karlin 1 gld. 76 kr. — Č. g. M. Tavčar 15 gld.